

Proces osiągania celów Programu opieki nad zabytkami będzie monitorowany przez wyznaczoną osobę odpowiedzialną za koordynację prac. Monitoring prowadzony będzie poprzez analizę stopnia ich realizacji. Analiza ta będzie dokonywana każdorazowo po upływie 2 lat funkcjonowania i zakończona raportem przedkładanym Radzie Gminy. W miarę rozwoju systemu monitorowania przewiduje się weryfikację sposobu tejże oceny.

W roku 2012 rozpoczęte zostaną przygotowania do opracowania i przyjęcia w roku 2014 Gminnego Programu Opieki nad zabytkami na lata 2014–2017.

10. NIEKTÓRE ZEWNĘTRZNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI OKREŚLONE PRZEZ GMINĘ.

W ramach pozyskiwania środków zewnętrznych na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i rewitalizujących zabytków gmina na bieżąco monitorować będzie ogłaszane Programy Pomocowe z funduszy rządowych i pozarządowych oraz Projekty Unijne pomocne w uzyskaniu dotacji celowych. Unia Europejska finansuje sferę kultury, w tym ochronę zabytków w ramach celowych programów wspólnotowych (adresowany bezpośrednio do sektora kultury był np. Program Kultura 2000) oraz

poprzez fundusze strukturalne (FS) utworzone w celu wyrównywania poziomu rozwoju regionów (z funduszy strukturalnych znaczenie dla możliwości finansowania sfery ochrony i opieki nad zabytkami do 2006 roku miały:

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF),
Europejski Fundusz Społeczny (ESF),
Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnych (EAGGF),

Dofinansowanie z tych funduszy w przypadku niektórych działań możliwe było do 2008 roku.

Przewiduje się zarówno pozyskiwanie środków pozabudżetowych na odnowę zabytków, których właścicielem jest gmina, jak i pomoc właścicielom zabytków w pozyskiwaniu środków zewnętrznych (strukturalnych, z budżetu państwa, z fundacji) oraz przygotowanie właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych do absorpcji programowych funduszy Wspólnoty Europejskiej poprzez dysponowanie aktualnymi informacjami o możliwościach starania się o środki pozabudżetowe na dofinansowanie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych.

Rozważana jest także możliwość dofinansowania z budżetu gminy (poprzez podjęcie stosownych uchwał) prac remontowych prowadzonych przez właścicieli obiektów zabytkowych posiadających indywidualny wpis do rejestru zabytków.

587

UCHWAŁA Nr XXXI/195/09 RADY GMINY I MIASTA ODOLANÓW

z dnia 26 listopada 2009 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu opieki nad zabytkami dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2009 – 2013”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2001, Nr 142, poz. 1591 ze zm.) w związku z art. 87 ust 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2003, Nr 162, poz. 1568 ze zm.) Rada Gminy i Miasta Odolanów uchwala co następuje:

§1. Przyjmuje się do realizacji „Program Opieki nad Zabytkami Gminy i Miasta Odolanów na lata 2009 – 2013” stanowiący załącznik do Uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta.

§3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego

Przewodniczący
Rady Gminy i Miasta Odolanów
(-) mgr Jan Prokop

Załącznik
do Uchwały Nr XXXI/195/09
Rady Gminy i Miasta Odolanów
z dnia 26 listopada 2009 r.

GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI DLA GMINY I MIASTA ODOLANÓW NA LATA 2009 - 2013

Spis treści:

- 1 Wstęp
- 1.1. Postanowienia ogólne
- 1.2. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami.
- 1.3. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami.
2. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego.
 - 2.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z opracowaniami wykonanymi na poziomie województwa:
 - 2.1.1. Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego.
 - 2.1.2. Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.
 - 2.1.3. Programem opieki nad zabytkami dla województwa wielkopolskiego.
3. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy.
 - 3.1. Obiekty zabytkowe, nieruchome wpisane do rejestru zabytków
 - 3.2. Obiekty z terenu gminy i miasta Odolanów znajdujące się w ewidencji zabytków
 - 3.3. Wykaz najcenniejszych zabytków ruchomych na terenie gminy
 - 3.4. Krajobraz kulturowy (obszarowe wpisy do rejestru zabytków, parki, parki kulturowe)
 - 3.5. Zabytki archeologiczne
 - 3.5.1. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków z terenu gminy i miasta Odolanów
4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego:
 - 4.1. Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków
 - 4.1.1. Stan zachowania zabytków nieruchomych
 - 4.1.2. Stan zachowania dziedzictwa archeologicznego
 - 4.2. Uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Odolanów
 - 4.3. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
 - 4.4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa archeologicznego
 - 4.5. Uwarunkowania wynikające z ochrony przyrody i równowagi ekologicznej
5. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami
 - 5.1. Cele wynikające z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
 - 5.2. Cele wynikające ze Strategii Rozwoju Gminy i

Miasta Odolanów

6. Kierunki działań dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami
 - 6.1. Podstawowe kierunki działania
 - 6.1.1. Gminna ewidencja zabytków
 - 6.1.2. Sporządzenie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych
 - 6.1.3. Rewitalizacja obiektów zabytkowych
 - 6.1.4. Ścieżki turystyczno-edukacyjne
 - 6.1.5. Edukacja i promocja zabytków gminy i miasta Odolanów
 - 6.1.6. Kontakty z właścicielami obiektów zabytkowych
 - 6.1.7. Wpisy do rejestru zabytków
 - 6.2. Terminarz realizacji oraz środki finansowania.
7. Instrumentarium realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami
8. Monitoring działania gminnego programu opieki nad zabytkami

1. WSTĘP

Gmina i miasto Odolanów leżą w południowo – zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie Ostrowskim, na pograniczu Śląska i Wielkopolski, na obszarze wznoszącym się od 110 do 135 m nad poziomem morza. Obszar ten jest początkiem Wielkiej Doliny Głogowskiej, która w części odolanowskiej stanowi Kotlinę Odolanowską, w skład której wchodzi park krajobrazowy Dolina Baryczy. Przez gminę i miasto przepływają liczne rzeki, z których największe to: Barycz, Kuroch i Olszówka.. Powierzchnia miasta wynosi 4,75 km, a liczba ludności 5 tyś. W całej gminie, na którą składają się oprócz miasta wsie sołeckie w liczbie 16 oraz osady.

Odolanów miasto, stanowiące centrum gminy miasto liczy ponad 600 lat. Pierwsza wzmianka o Odolanowie, pojawia się w źródłach w roku 1302, kiedy to został zdobyty przez księcia świdnickiego, Bolesława I. Gród istniał najprawdopodobniej w XII w i ze względu położenie na terenie rozlewiskowym Baryczy i Kurocha pełnił funkcję grodu obronnego, strzegącego granicy wielkopolsko – śląskiej w dobie podziału dzielnicowego Polski; konstrukcją nawiązywał do fortyfikacji drewniano – ziemnych, powszechnych w założeniach grodowych X – XI wieków.

Nie znany jest dokument lokacyjny miasta. Nie potwierdzoną źródłowo datą jest rok 1372 – rzekoma lokacja miasta na prawie niemieckim, przez pierwszego jego starostę Bartosza. Prawdopodobna jest data 1384-6 r., kiedy Odolanów wszedł ponownie

w skład dóbr królewskich i stał się siedzibą starostwa niegrodzkiego.

Jako miasto, Odolanów pojawia się po raz pierwszy w 1403 r., w dokumencie wydanym przez Władysława Jagiełłę, przyznającym miastu pewne ulgi gospodarcze; parafia zaś w 1408 r. Teren, na którym lokowano miasto, przylegał do zamku od strony południowo - wschodniej, prawdopodobnie w miejscu wcześniejszego podgrodzia zamkowego lub osady targowej. Miasto rozwijało się wzdłuż traktu z Ostrowa Wlkp. do Sulmierzyc i Krotoszyna. Jego centrum stanowił prostokątny plac rynkowy, z kościołem parafialnym zlokalizowanym przy jego południowo – wschodnim narożniku oraz terenem zamkowym zamykającym częściowo Rynek od strony zachodniej. Z północno-wschodniego narożnika wychodziła droga w kierunku Ostrowa i Kalisza, zaś do Sulmierzyc i Krotoszyna prowadziła droga po przeciwnej stronie Rynku, omijająca od strony południowej zamek, obecna ul. Strzelecka.

W 1463 r. miasto, zapewne wraz z zamkiem otoczono wałem, a w 1537 r. murami, z dwoma bramami przy ustalonych wylotach.

W XVII w. rozwijają się dwa przedmieścia: wschodnie, na trakcie ostrowsko – kaliskim – Górka Odolanowska, skupione przy kościele p.w. św. Barbary, centrum parafialnym oraz położonego na północny – zachód, Przedmieście Zamkowe, ze szpitalnym kościołem p.w. św. Krzyża w jego centrum, przy skrzyżowaniu dróg, rozebrany pod koniec XVIII w. W poł. XVII w. zamek został zniszczony przez Szwedów.

W czasie wojny północnej, w latach 1702 – 3 Odolanów został spalony, spłonęły wszystkie budynki gospodarcze i wiele domów. W 4 ćw. XVIII w. powstają obiekty, z których część kształtuje współczesną sylwetkę miasta: w 1780 r. poświęcono nowo wybudowany kościół ewangelicki; w r. 1784 powstał obecny kościół św. Barbary; r. 1786 pośrodku Rynku stanął budynek ratusza; w latach 1790 – 4 szachulcowy kościół parafialny zastąpił murowany.

Od końca XVIII w. miasto niszczyły pożary: w 1798 r. pożar zniszczył zabudowę Górki, w 1808 r. spłonęła niemal cała zabudowa rynkowa, w 1856 r. pożar spustoszył Przedmieście Zamkowe, największe straty miasto poniosło w wyniku pożaru w roku 1876, po którym to wykonano regulację planistyczną zabudowy okolicy rynkowej.

W XIX w. nastąpiły dalsze zmiany w mieście wpływające na ukształtowanie jego zabudowy. Najbardziej znacząca była rozbiórka zamku w 1832 r. i przeprowadzona w 1835 r. parcelacja uzyskanego placu. Wytyczono na nim 28 parceli budowlanych, przeznaczonych w części na mieszkalną zabudowę prywatną, na jednej powstała w 1836 r. żydowska synagoga, część pozostała własnością miasta, na której powstały dwa bloki zabudowy w granicach nowo wytyczonych ulic: Wiosny Ludów, Zamkowa, 1 Maja, Sądowa; z tych terenów w późniejszym cza-

sie (koniec XIX – pocz. XX w.) powstał także obecny Plac Kościuszki.

W 1856 r. rozebrano ratusz stojący na Rynku, nowy powstał na rogu ul. Zamkowej i Pl. Kościuszki; obecny budynek ratusza, stojący na dawnym placu karczmy starościńskiej, jest trzecim z kolei i pobudowano go w latach 1894 – 99.

W latach 1856 – 58 miasto otoczono wałem przeciwpowodziowym; wybudowano szosę do Ostrowa Wlkp. oraz wytyczono nową drogę łączącą miasto z Przedmieściem Zamkowym – obecną ul. Krotoszyńską. Dalsza modernizacja sieci komunikacyjnej nastąpiła w 1868 r., kiedy to wybudowano szosę do Sulmierzyc. W 1895 r. założono park miejski nad Baryczą; zasypano staw rybny i zamieniono na targowisko (po str. Wschodniej). Pod koniec XIX w. zmeliorowano tereny miejskie. Na pocz. XX w. przesunięto w kierunku północnym koryto Baryczy oraz skanalizowano niemal cały obszar miasta. W 1903 r. powstała elektrownia, w 1909 r. Odolanów włączony został w sieć komunikacji kolejowej.

Udokumentowane osadnictwo pradziejowe na tych terenach sięga wczesnej epoki brązu, z okresu kultury łużyckiej i przedłużyckiej (lata 1400 – 1200 p.n.e), poświadczają kurhany grzebalne, licznie występujące w kompleksie leśnym, w północno – zachodniej części gminy. Na wschód od niego, na terenach pół Głisnicy tzw. Rezerwat archeologiczny z osadnictwem wczesnośredniowiecznym / 950 – 1050 r.n.e. Na zachód od Nabyszyc zlokalizowane jest grodzisko wczesnośredniowieczne, z dwufazowym zasiedleniem: I faza – wczesne średniowiecze (950 – 1050 r.), II faza – XIV w. Jest ono objęte ochroną wynikającą z wpisu do rejestru zabytków; obecnie jest to teren częściowo ugorowy, częściowo uprawny o pow. ok. 0,8 ha.

Działalność ludności żyjącej w tych czasach dotyczyła wykorzystania bogactwa naturalnych terenów. Bagienna dolina rzek oraz duże obszary leśne pozwalały na pozyskiwanie rudy darniowej, działalność hut żelaza i potażni; stąd charakterystyczne nazwy miejscowości oraz ich rozplanowanie – wsie łanów leśnych oraz rzędówki bagienne.

Wiele miejscowości z tego terenu znajduje potwierdzenie swojej średniowiecznej genezy w źródłach historycznych. Pierwsze wzmianki poświadczające istnienie danej miejscowości pochodzą z: 1271 r. o Tarchałach Wielkich, z 1369 r. o Nabyszyczach, z 1403 r. o Wierzbnie, z 1508 r. o Babach, z 1510 r. o Raczyczach; poświadczenie źródłowe swego istnienia w latach 1600 – 1800 mają następujące miejscowości: Bałamącek, Boników, Huta Odolanowska, Świeca.

Granice gminy obejmują tereny nizinne, które w czasach powstania sieci osadniczej, były podmokłymi terenami bagiennymi, jakie wytworzyły dorzecza Baryczy i Kumocha z ich licznymi dopływami, pokryte w znacznym stopniu lasami. Stąd też charakterystyczne dla takich terenów układy planistyczne wsi, tzw. rzędówki bagienne – o zabudowie skupionej

wzdłuż drogi o nieregularnym przebiegu, powstałe na miejscach osuszonych bagien i karczunków leśnych, przekształcone z czasem w wielodrożnice; tego typu schematy możliwe są jeszcze do odczytania we wsiach Nadstawki, Huta, Świeca i Kuroch. Jeden z najstarszych schematów planistycznych jakim była owalnica, zachowały centra miejscowości Nabyszyce, Glińnica i Uciechów. Wsie skupione, o schematach wielodrożnicy to: Raczyce, Garki, Boników, Tarchały Wielkie. Liniowymi, XIX – wiecznymi koloniami powłaszczeniowymi są: Tarchały Małe, Gorzyce Małe, Piaski. Regularny schemat ulicowy zachowuje obecne Wierzbno.

Zakłócenia w pierwotne rozplanowanie przestrzenne wsi wprowadzało lokowanie w nich założeń dworskich i folwarcznych. Istnieją one jeszcze w: Tarchałach Wielkich, Babach, Glińnicy, pozostałości w Raczycach; poza pierwotnym rozplanowaniem zabudowy wiejskiej zlokalizowane zostały założenia dworsko – parkowe w Uciechowie oraz Hucie.

1.1. Postanowienia ogólne

1.1.1. Ilekroć w niniejszym programie mowa jest o:

a) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami)

b) Gminie – rozumie się przez to Gminę i Miasto Odolanów

c) Programie rozumie się przez to Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy i Miasta Odolanów na lata 2009 – 2012

d) Konserwatorze – rozumie się przez to Wielkopolskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu

e) Planie – rozumie się przez to Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 listopada 2001 r.

f) Strategii – rozumie się przez to Strategię Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 z dnia 19 grudnia 2005 r.

1.2. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

1.2.1. Nadrzędnym celem jest zahamowanie degradacji i poprawa stanu zasobów dziedzictwa kulturowego gminy.

1.2.2. Uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków przy sporządzaniu i zmianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

1.2.3. Podejmowanie i określenie warunków współpracy z właścicielami obiektów zabytkowych.

1.2.4. Inicjowanie i wspieranie działań edukacyjnych, informacyjnych, turystycznych i innych, których celem jest propagowanie znajomości zabytków wśród mieszkańców gminy oraz zaszczepienie w ich świadomości zasadności i potrzeby opieki nad zabytkami.

1.2.5. Zachowanie oryginalności, odmienności gminy pozwalające na identyfikację kulturową w

zglobalizowanym świecie.

1.2.6. Wspieranie działań zmierzających do pozyskania środków finansowych na opiekę nad zabytkami.

1.3. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

1.3.1. Konstytucja R.P. Z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483)

Zgodnie z art. 5: Rzeczpospolita Polska strzeże (...) dziedzictwa narodowego. Rozumiejąc zabytki jako dobro narodowe, wspólne, art. 82 konstytucji mówi: obowiązkiem obywatela (...) jest troska o dobro wspólne.

1.3.2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy, do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym m.in. sprawy kultury (w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury) oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

1.3.3. Ustawa z dnia 23 lipca 2003r o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162 poz. 1568 z późniejszymi zmianami)

Ustawa, w zakresie ochrony zabytków, nakłada na gminę następujące obowiązki i uprawnienia

a) Prawo utworzenia przez Radę Gminy (po uprzednim zasięgnięciu opinii Konserwatora) parku kulturowego w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji (art. 16 ust. 1)

b) Obowiązek uwzględnienia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ochrony zabytków nieruchomości i ich otoczenia oraz ustaleń programu.

Studium i plany miejscowe wymagają odpowiednio zaopiniowania lub uzgodnienia przez Konserwatora (art. 18, 19 i 20)

c) Obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków (art. 22 ust. 4)

d) Przyjmowanie zawiadomień o znalezieniu w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem i zawiadomienie o tym fakcie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 32 ust1 pkt 3 i ust. 2)

e) Przyjmowanie zawiadomień o przypadkowym znalezieniu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem archeologicznym i zawiadomienie o tym fakcie właściwego konserwatora zabytków(art. 33 ust. 1 i ust. 2)

f) Sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich i budowlanych przy zabytku, do którego tytuł prawny posiada Gmina (art. 71 ust. 1 i 2)

g) Sporządzanie przez Burmistrza gminy i przyjmo-

wanie przez Radę Gminy na okres 4 lat gminnego programu nad zabytkami (art. 87 ust. 1, 2, 3 i 4). Co dwa lata Burmistrz Gminy sporządza i przedstawia Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu (art. 87 ust. 5).

2. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego

2.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z opracowaniami wykonanymi na poziomie województwa:

2.1.1. Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego.

„Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2020” jest dokumentem opracowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, a przyjętym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego dnia 19 grudnia 2005 r.

Strategia określa uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju województwa. Ustalenia zawarte w „Strategii rozwoju województwa” stanowią podstawę do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, przez co jej ustalenia mają bezpośredni wpływ na zachowanie i poprawę jakości krajobrazu kulturowego.

Formułę strategii oparto o następujące przesłanki:

a) Promocja posiadanych przez województwo uwarunkowań geograficznych, takich jak: położenie czy środowisko przyrodnicze, oraz uwarunkowań kulturowych opartych o wielowiekową tradycję.

b) Ochrona posiadanych dóbr kultury, w tym zabytków i ich efektywnie wykorzystanie.

c) Stworzenie warunków dla wzrostu poziomu życia wszystkim mieszkańcom regionu.

W szczególności strategia definiuje działania mające na celu zwiększenie konkurencyjności gospodarki w stosunku do innych regionów Europy. Proponuje unowocześnienie struktury gospodarki lokalnej, a w tym zwiększenie udziału kultury (również zabytków). Wśród celów operacyjnych Strategii zakłada się m.in. wzrost znaczenia dziedzictwa kulturowego, które w rozwoju Wielkopolski powinno pełnić kilka następujących funkcji. Po pierwsze powinno być czynnikiem integracji społecznej. Po drugie powinno stanowić instrument promocji regionu, przyczyniając się do rozwoju gospodarczego. Po trzecie powinno być bazą dla turystyki i usług kulturalnych. Realizacja tych funkcji powinna być zrealizowana przez inwestycje w instytucje kultury, ochronę dorobku kulturowego, wsparcie działań powiększających dorobek kulturalny regionu i promocje aktywności kulturalnej mieszkańców.

2.1.2. Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

W dniu 26 listopada 2001 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XLII/628/2001 powołał do życia Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Plan określa m.in.: cel sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego, zasady kształtowania przestrzeni, zasady zagospodarowania oraz kierunki zagospo-

darowania. Jako generalny cel zagospodarowania przestrzeni województwa wielkopolskiego, przyjęto doprowadzenie do zrównoważonego rozwoju całego terytorium województwa. W pojęciu tym zawarte jest również określenie tzw. „ładu przestrzennego”, który uzyskać można w wieloraki sposób, w tym m.in. poprzez: „... przestrzeganie wytycznych konserwatorskich w zakresie nie tylko poszczególnych obiektów objętych ochroną, ale również zasad zagospodarowania zabytkowych układów urbanistycznych; „odkrycie” lokalnej architektury wiejskiej i zapewnienie możliwości wprowadzenia tradycyjnych gabarytów, form dachów, detali i rozwiązań materiałowych; ochronę krajobrazu, a w rejonach o najwyższych walorach przyrodniczych i kulturowych wykluczenie realizacji obiektów kolidujących z otoczeniem”.

W Planie określone zostały ogólne zasady kształtowania przestrzeni. I tak w kształtowaniu przestrzeni miejskiej przyjęto ochronę dziedzictwa kulturowego i tradycyjnych elementów takich jak: zabytkowe dzielnice, budynki, dominanty, panoramy.. Rozwinięciem tego, ma być pojawienie się w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego eskalacji wymogów architektonicznych w odniesieniu do obiektów realizowanych w pobliżu terenów o najwyższych walorach kulturowych i przyrodniczych.

W kształtowaniu obszarów wiejskich, przyjęto ochronę charakterystycznych układów ruralistycznych, zespołów sakralnych, pałacowo-parkowych, folwarków, ochronę zabytków budynków mieszkalnych, gospodarczych, wiatraków oraz elementów małej architektury. Przyjęto zasadę twórczego wykorzystania wzorów architektury lokalnej z jednoczesnym odwołaniem się do architektury regionalnej Wielkopolski, przy równoczesnym określeniu warunków dla nowoprojektowanej zabudowy.

W kształtowaniu wokół miejsc cennych dla kultury wskazano na izolowanie tych miejsc, w celu ich lepszego wyeksponowania, od bezpośredniego styku z współczesnymi inwestycjami.

W zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego podkreślono objęcie obszarów chronionego krajobrazu i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych miejscowymi planami zagospodarowania.

Zasady ochrony poszczególnych przestrzeni i obszarów posiadają znacznie szersze zakresy, aniżeli przytoczone. Z uwagi jednak na zakres „Gminnego programu...” zaprezentowane zostały tylko te, które dotyczą obiektów lub obszarów zabytkowych i mają swoje odniesienia dla zasobów kulturowych gminy i miasta Odolanów.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego przyjęto zasadę bezwzględnego zachowania obowiązującego prawa, ujętego w ustawie z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (Dz.U. z 1999 r. Nr 98 poz. 1150) oraz w ustawie o muzeach z dnia 21 listopada 1996 r. o ochronie dóbr kultury

znajdujących się w zbiorach muzealnych. Natomiast ochrona krajobrazu kulturowego ma być realizowana poprzez stosowanie zapisów zawartych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Za główne zasady zagospodarowania przestrzennego województwa Wielkopolskiego uznano m.in.:

a) tworzenie warunków do współistnienia środowiska przyrodniczego i zurbanizowanego

b) zachowanie dziedzictwa kulturowego i wpisanie go w struktury przestrzenne i otaczający krajobraz.

Do ograniczeń w kształtowaniu przestrzeni regionu, zalicza się bariery zdefiniowane m.in. w: planach ochrony parków krajobrazowych, dokumentach powołujących obszarowo chronionego krajobrazu oraz w ogólnych zasadach konstruujących ład przestrzenny, w myśl których dąży się do zachowania obiektów cennych kulturowo, a ich otoczenie chroni się przed działaniami dysharmonizującymi.

Specjalne zapisy ukierunkowujące kształtowanie przestrzeni dotyczą stref ochrony konserwatorskiej i stref ochrony widokowej. Zagospodarowanie przestrzeni na tych obszarach powinno się odbywać na zasadach określonych przez służby konserwatorskie oraz zapisy w miejscowych planach oraz studiach uwarunkowań.

W punkcie dotyczącym wykorzystania szans i możliwości tkwiących w zagospodarowaniu przestrzennym Plan podkreśla, że elementy naturalne i kulturowe w krajobrazie mogą pozytywnie stymulować inne dziedziny życia, wszakże pod warunkiem m.in. właściwego wykorzystania zasobów dziedzictwa kulturowego poprzez dostosowanie funkcji obiektów dla turystyki, poprzez dbałość o stan techniczny i estetykę otoczenia.

2.1.3. Programem Opieki nad Zabytkami dla Województwa Wielkopolskiego.

Program Opieki Nad Zabytkami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2008 - 2011 przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego 17 grudnia 2007 roku

Program za główny cel przyjął zagadnienia określone w art. 87.2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a w szczególności:

...” podstawowym celem programu jest koordynacja i stymulacja działań związanych z opieką nad zabytkami”...

3. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy.

W ogólnym obrazie materialnej spuścizny kulturowej na terenie gminy charakterystyczną cechą jest dominująca pozycja miasta Odolanowa, zarówno w ujęciu ilościowym, jak i jakościowym zachowanych obiektów zabytkowych. Elementem waloryzującym miasto Odolanów pod tym względem jest jego układ urbanistyczny, pozwalający odtworzyć jego fazy rozwojowe wraz z obiektami stanowiącymi ich

centra, tzn. rynek wraz z ratuszem, zespoły sakralne kościołów: parafialnego, cmentarnego, ewangelickiego, bóżnicy, plac, na którym stał kościół p.w. Krzyża Świętego. Ciekawą architekturę o indywidualnym charakterze mają obiekty municypalne: ratusz, poczta, Odolanowski Dom Kultury (d. Dom Stowarzyszeń), czy szkoły w Rynku (nr 2 i 1).

Zabudowa mieszkalna miasta legitymująca się względnie późną metryką, pochodzi z końca XIX w., w większości z początku XX w., posiada jednak dość jednolity charakter zarówno w ogólnych gabarytach, proporcjach jak i detalu architektonicznym.

Teren gminy jest stosunkowo ubogi w zachowane obiekty zabytkowe. Nie występują tutaj zabytkowe zespoły sakralne; z założeń dworsko-parkowych i folwarcznych zachowały się ich pozostałości w: Babach, Tarchalach Wielkich, Gliśnicy, Raczycach, Uciechowie i Hucie.

Charakterystycznymi dla terenów zalesionych są siedziby władz oraz zarządów leśnych; te zabudowę pochodzącą z końca XIX w. i pocz. XX w. zachowały się w: Gliśnicy-leśniczówka, w Świecy – d. nadleśnictwo, ob. Leśniczówka Mościska oraz dwie gajówki – Mościska i Świeca.

Pierwotne, planistyczne schematy ruralistyczne zostały zniekształcone późniejszą rozbudową i nowymi podziałami własnościowymi. W kilku miejscowościach możliwe są do odczytania najstarsze ich centra, np. w Gliśnicy, Świecy i Uciechowie.

3.1. Obiekty zabytkowe nieruchome wpisane do rejestru zabytków.

Wśród nielicznych zachowanych za terenie Odolanowa obiektów zabytkowych na szczególną uwagę zasługują:

- KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. Św. MARCINA
kościół murowany, z 1794r nr. dec.573/Ka z dnia 19-05-1954 r.

- KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. Św. BARBARY
kościół drewniany, z 1784r nr. dec. 577/Ka z dnia 19-05-1954 r.

- KOŚCIÓŁ EWANGELICKI
murowany, z lat 1770 -1780 nr. Rej. 519/A z dnia 31-12-1990 r.

- UKŁAD URBANISTYCZNY
XV-XVII, 2 poł. XIX w Rej. 577/A z dnia 15-04-1993 r.

3.2. Obiekty z terenu gminy i miasta Odolanów znajdujące się w ewidencji zabytków

Na terenie gminy i Miasta Odolanów znajdują się obiekty wskazane przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków.

Większość z nich to zabudowa mieszkalna.

użyte skróty:

mur. - murowany

drew. - drewniany

nadbud. - nadbudowany

przebud. - przebudowany

MIASTO ODOLANÓW

1. UKŁAD URBANISTYCZNY, XV – XVII, 2 poł. XIX w (rej.zab.)

2. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAF.P.W. Św. MARCI-NA, Rynek 9

a) kościół, mur. XVIII – XX w.,

b) plebania, mur. Poł. XIX w.

3. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. Św. BARBARY, Pl.Św. Barbary 9

a) kościół drewn.,

b) studnia drewn.,

c) plebania, mur. koniec XIX w.

d) budynek gospodarczy, mur. koniec XIX pocz. XX w.

e) budynek gospodarczy, mur. lata 20 XX w.

4. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO

a) kościół ewangelicki, szach./mur. XVIII-XIX w.

b) Brama i fragment ogrodzenia, mur., koniec XIX/XX w

c) Pastorówka, ob. Przedszkole, mur., ¾ ćw. XIX w.

5. ZESPÓŁ SYNAGOGI, ul. Krotoszyńska 9

a) synagoga, mur., 1835 r.

b) dom, mur., 2 poł. XIX w.

6. Kapliczka św. Barbary, kam., poł. XVII w.

7. Figura św. Jana Nepomucena, kam. 1736 r.

8. KRZYŻ PRZYDROŻNY, drewn., 1856 r. rej, zab.

9. RATUSZ, ob. Siedziba Urzędu GiM, mur. koniec XIX, Rynek 1

10. STAROSTWO, ob. Szkoła/Liceum Ogólnokształcące/ mur., 1889 r. ul. Krotoszyńska 123

11. D.ARESZT, ob. dom mieszkalny, mur. ok. 1900 r. ul.Zamkowa 5

12. SZKOŁA PODSTAWOWA, mur. ok.1900 r. ul.Zamkowa 1

13. SZKOŁA PODSTAWOWA, mur. 4 ćw. XIX ul. Kosciuszki 8

14. SZKOŁA ZBIORCZA, d. katolicka, mur., poł. XIX – pocz. XX w., Rynek 11

15. WILLA, ob. Przedszkole, mur. 1927r ul. Bartosza 12

16. POCZTA, mur. ok. 1906r. ul. Bartosza 3

17. DOM STOWARZYSZEŃ, on. Odolanowski Dom Kultury, mur. ok. 1906 r. ul. Bartosza 7

18. ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO, ul Dworcowa

a) dworzec, mur. ok. 1906 r.

b) dom pracowników kolei, mur. 1906 r.

19. WIEŻA CIŚNIENI, mur. 1907(1) ul. Krotoszyńska 118

20. ZESPÓŁ MŁYNA

a) młyn, mur. lata 20 XX w

b) magazyn, mur. lata 20 XX w.

21. RZEŹNIA, mur. 1897 r. ob. Zakład szklarski ul. Bartosza 16

22. Ochotnicza Straż Pożarna, mur. lata 30 ul. 1 Maja

Pl. Św.Barbary

23. DOM NR 1 mur. ok. 1907 r.

24. DOM NR 2, mur., poł XIX w

25. DOM NR 4, mur., poł. XIX w

26. DOM NR 3, mur. poł. XIX w

27. DOM NR 5, mur., 3 ćw. XIX w.

28. DOM NR 6. mur., 4 ćw. XIX w.

29. DOM NR 7, mur., 4 ćw. XIX w.

30. DOM NR 8, mur. 4 ćw. XIX w.

ul. Bartosza

31. Dom nr 1 mur. /szach. 2 poł. XIX w

32. Dom nr 2 mur. ok. 1930 r.

33. Dom nr 3 mur. ok. 1905 r.

34. Dom nr 4 mur. 1927 r.

35. Dom nr 6 mur. 4 ćw. XIX w

36. Dom nr 7 mur. ok.1920 r.

37. Dom nr 8 mur. ok.1920 r.

38. Dom nr 12 mur. 1927 r.

39. Dom nr 16 mur. k. XIX w

40. Dom nr 16 mur. ok. 1897 r.

41. Dom nr 18, mur., 4 ćw. XIX w.

42. Dom Nr 39 mur., 1930 r.

ul. Dąbrówki

43. Dom nr 2, mur. pocz. XX w

44. Dom nr 4, mur. 4 ćw. XIX w.

45. Zagroda nr 7

a. dom mur. lata 30 XX w

b. stodoła drewn. 1 ćw. XX w

46. Zagroda Nr 9 – 11

a. dom mur., 4 ćw. XIX w

b. stodoła mur. 1 ćw. XX w

47. Dom nr 10 mur., pocz. XX w

48. Dom nr 13 mur., pocz. XX w

49. Dom nr 14 mur., lata 30 XX w

50. Zagroda nr 15

a. dom mur., 1909 r.

b. stodoła mur. 1 ćw. XX w

51. Zagroda nr 17

a. dom mur., ok. 1910 r.

b. stodoła, mur., 1 ćw. XX w.

stodoła w zagrodzie nr 19, mur. 1 ćw. XX w

52. Dom nr 21 mur., lata 10 XX w.

53. Dom nr 24 mur., lata 20 XX w

ul. Kaliska

54. Dom nr 1 mur. 2 poł. XIX w

55. Dom nr 2 mur. 2 poł. XIX w

56. Dom nr 3 mur. 2 poł. XIX w

57. Dom nr 4 mur. 2 poł. XIX w

58. Dom nr 5 mur. 2 poł. XIX w

59. Dom nr 6 mur. 2 poł. XIX w

60. Dom nr 7 mur. 2 poł. XIX w

61. Dom nr 12 mur., lata 30 XX w

62. Dom nr 19 mur. 1911 r.

63. Dom nr 44 mur., 30 lata XX w

64. Dom nr 46 mur., 3 ćw. XIX w

65. Dom nr 47 mur. 2 poł. XIX w

66. Dom nr 48 mur. k. XIX/pocz. XX w

- 67. Dom nr 49 mur. 2 poł. XIX w
- 68. Dom nr 57 mur/drew., pocz. XX w
- 69. Dom nr 62 mur. ok. 1920 r.

Plac Kościuszki

- 70. Dom nr 2 mur. 4 ćw. XIX w
- 71. Dom nr 3 mur. 2 poł. XIX w
- 72. Dom nr 4 mur. 3o lata XX w
- 73. Dom nr 5 mur. ok. 1900 r.
- 74. Dom nr 7 mur. ok. 4 ćw. XIX w
- 75. Dom nr 8 mur. ok. 1910 r.
- 76. Dom nr 9 mur. ok. 1910 r.
- 77. Dom nr 10 ob. Bank Spółdzielczy mur. 1 ćw. XIX w przeb. lata 30 XX w
- 78. Dom nr 11 mur. 1 ćw. XIX w

ul. Krotoszyńska

- 79. Dom nr 2 mur. 4 ćw. XIX w
- 80. Dom nr 3 mur. 4 ćw. XIX w
- 81. Dom nr 4 mur. 4 ćw. XIX w
- 82. Dom nr 5 mur. Pocz. XX w
- 83. Dom nr 6 mur., I ćw. XIX w
- 84. Dom nr 7 mur. 4 ćw. XIX w
- 85. Dom nr 8 mur. 4 ćw. XIX w
- 86. Bożnica nr 9 mur. ok. 1830
- 87. Dom nr 10 mur. 4 ćw. XIX w
- 88. Dom nr 11 mur., lata 30 XX w
- 89. Dom nr 12 mur. 4 ćw. XIX w
- 90. Dom nr 13 mur. po 1900 r.
- 91. Dom nr 14 mur. 4 ćw. XIX w
- 92. Dom nr 15 mur. k. XIX w
- 93. Dom nr 16 mur., lata 20 XX w
- 94. Dom nr 17 mur. 1 ćw. XIX w
- 95. Dom nr 18 mur., ok. 1900 r.
- 96. Dom nr 19 mur., lata 30 XX w
- 97. Dom nr 20 mur. ok. 1910 r.
- 98. Dom nr 23 mur. ok. 1910 r.
- 99. Dom nr 26 mur. XIX/XX w
- 100. Dom nr 35 mur., pocz. XX w
- 101. Dom nr 36 mur., pocz. XX w
- 102. Dom nr 37 mur., lata 20 XX w
- 103. Dom nr 39 mur. 4 ćw. XIX w
- 104. Dom nr 41 mur. lata 80 XIX w
- 105. Dom nr 43 mur., 1904 r.
- 106. Dom nr 47 mur., 4 ćw. XIX
- 107. Dom nr 48 mur., lata 30 XX w
- 108. Dom nr 49 mur. poł. XIX w
- 109. Dom nr 53-53a mur., 4 ćw. XIX w
- 110. Dom nr 54 mur. ok. 1930 r.
- 111. Dom nr 55a mur. k. XIX
- 112. Dom nr 56 mur., po 1945 r.
- 113. Dom nr 57 mur. lata 80 XIX w
- 114. Dom nr 58 mur. 4 ćw., XIX
- 115. Dom nr 60 mur. 4 ćw. XIX
- 116. Dom nr 61 mur., 1 ćw. XX w
- 117. Dom nr 62 mur. 1 ćw. XIX w
- 118. Dom nr 63 mur. 4 ćw. XIX w
- 119. Dom nr 64 mur. 4 ćw. XIX w
- 120. Dom Nr 65 mur. 4 ćw. XIX w
- 121. Dom nr 66 mur. 4 ćw. XIX w

- 122. Dom nr 67 mur., pocz. XX w
- 123. Dom nr 68 mur. 1 ćw. XIX w
- 124. Dom nr 70 mur. 4 ćw. XIX w
- 125. Dom nr 71 mur. lata 20 XX w
- 126. Dom nr 72 mur., 4 ćw. Xix
- 127. Dom nr 75 mur., lata 30 XX w; przebudowa lata 60-te XX w
- 128. Dom nr 76 mur. 4 ćw. XIX w
- 129. Dom nr 77 mur., lata 20 XX w
- 130. Dom nr 78 mur. 1 ćw. XIX
- 131. Dom nr 79 mur. lata 80 XIX w
- 131. Dom nr 80 mur. 4 ćw. XIX w
- 132. Dom nr 81 mur. 4 ćw. XIX w
- 133. Dom nr 82-82a mur. 4 ćw. XIX w
- 134. Dom nr 83 mur., 4 ćw. XIX
- 135. Dom nr 84 mur., 4 ćw. XIX w
- 136. Dom nr 85 mur. 4 ćw. XIX w
- 137. Dom nr 86 mur. 4 ćw. XIX w
- 138. Dom nr 87 mur. 1 ćw. XIX w
- 139. Dom nr 88 mur. 4 ćw. XIX w
- 140. Dom nr 90 mur. 1 ćw. XIX
- 141. Dom nr 93 mur., ok. 1920 r.
- 142. Dom nr 94 mur. koniec XIX w
- 143. Dom nr 95 mur. poł. XIX w
- 144. Dom nr 96 mur., lata 30 XX w
- 145. Dom nr 97 mur., lata 20 XX w
- 146. Dom nr 100 mur. lata 10 XX w
- 147. Dom nr 101 mur., lata 20 XX w
- 148. Dom nr 104 mur., pocz. XX w
- 149. Dom nr 106 mur., lata 20 XX w
- 150. Dom nr 107 mur., lata 30 XX w
- 151. Stodoła nr 108 mur. pocz. XX w
- 152. Dom nr 109 mur. pocz. XX w
- 153. Dom nr 110 mur., pocz. XX w
- 154. Dom nr 113 mur. pocz. XX w
- 155. Dom nr 114 mur., lata 20 XX w
- 156. Dom nr 117 mur., pocz. XX w
- 157. Dom nr 119 mur., pocz. 4 ćw. XIX w
- 158. Dom nr 120 mur. ok. 1900 r.
- 159. Dom nr 122 mur. ok. 1906 r.

ul. 1 Maja

- 160. Dom nr 1 mur., pocz. XX w
- 161. Dom nr 3 mur. koniec XIX
- 162. Dom nr 4 mur., pocz. XX w
- 163. Dom nr 6 mur., po 1900 r.

ul. Ludomiry Namysł

- 164. Dom nr 2 mur. 4 ćw. XIX
- 165. Dom nr 3 mur., 1927 r.

ul. Ostrowska

- 166. Dom nr 2 mur. 1 ćw. XIX w przebud.
- 167. Dom nr 3 mur., pocz. XX w przebud.
- 168. Dom nr 4 mur., 4 ćw. XIX w przebud.
- 169. Dom nr 5 mur. 4 ćw. XIX w przebud.
- 170. Dom nr 6 mur., 4 ćw. XIX w przebud.
- 171. Dom nr 9 mur., pocz. XX w przebud.
- 172. Dom nr 10 mur., pocz. XX w przebud.
- 173. Dom nr 12 mur., pocz. XX w przebud.

- 174. Dom nr 16 mur., 4 ćw. XIX w
- 175. Dom nr 18 mur., 4 ćw. XIX w przebud.
- 176. Dom nr 19 mur., lata 30 XX w
- 177. Dom nr 20 mur., 1 ćw. XIX w przebud.
- 178. Dom nr 23 mur., lata 20 XX w
- 179. Dom nr 26 mur., ok. 1930 r.
- 180. Dom nr 34 mur., ok. 1920 r. przebud.
- 181. Dom nr 39 mur., lata 30 XX w

ul. Poznańska

- 182. Dom nr 1-3 mur., pocz. XX. w
- 183. Dom nr 4 mur., 4 ćw. XIX przebud. lata 20 XX w
- 184. Dom nr 6 mur., 1 ćw. XIX
- 185. Dom nr 9 mur., 3 ćw. XIX w
- 186. Dom nr 11 mur. 3 ćw. XIX w
- 187. Dom nr 12 mur., pocz. XX w
- 188. Dom nr 16 mur., 4 ćw. XIX w
- 189. Dom nr 18 mur., pocz. XX w
- 190. Dom nr 19 mur., lata 10 XX w
- 191. Dom nr 20 mur., 1909 r.
- 192. Dom nr 21 mur., 4 ćw. XIX w
- 193. Dom nr 23 mur. 4 ćw. XIX w
- 194. Dom nr 26 mur., 1 ćw. XX w
- 195. Dom nr 27 mur., 4 ćw. XIX
- 196. Dom nr 28 mur., lata 30 XX w
- 197. Dom nr 31 mur., 1935 r.
- 198. Dom nr 35 mur., lata 20 XX w

ul. Raszkowska

- 199. Dom nr 5 mur., lata 20 XX w
- 200. Dom nr 8 mur., pocz. XX w przebud.
- 201. Dom nr 9 mur., lata 20 XX w
- 202. Dom nr 10 mur., lata 20 XX w
- 203. Dom nr 13 mur., lata 20 XX w
- 204. Dom nr 17 mur., lata 80 XIX w
- 205. Dom nr 24 mur. $\frac{3}{4}$ ćw. XIX w
- 206. Dom nr 37 mur., lata 20 XX w

Rynek

- 208. Dom nr 2 ob. Szkoła mur. po 1900 r.
- 209. Dom nr 3 mur. XIX/XX w
- 210. Dom nr 4 mur. 4 ćw. XIX w
- 211. Dom nr 5 mur. 4 ćw. XIX w
- 212. Dom nr 6 mur. 4 ćw. XIX w
- 213. Dom nr 7 mur. 4 ćw. XIX w
- 214. Dom nr 8 mur. 4 ćw. XIX w przebud.
- 215. Dom nr 12 mur. poł. XIX pocz. XX w
- 216. Dom nr 13 mur. poł. XIX w
- 217. Dom nr 15 mur. 1 ćw. XIX w
- 218. Dom nr 16 mur. poł. XIX w
- 219. Dom nr 17 mur. poł. XIX w XX w
- 220. Dom nr 18 mur. po poł. XIX w
- 221. Dom nr 19 mur. k. XIX w
- 222. Dom nr 20 mur. poł. XIX w
- 223. Dom nr 21 mur. poł. XIX w
- 224. Dom nr 22 mur. po 1900 r.
- 225. Dom nr 23 mur. 4 ćw. XIX w

ul. Strzelecka

- 226. Dom nr 1 mur., ok. 1930 r.
- 227. Dom nr 12 mur., pocz. XX w
- 228. Dom nr 14 mur., lata 20 XX w
- 227. Dom nr 16 mur., lata 20 XX w
- 228. Dom nr 20 mur., lata 20 XX w przebud.
- 229. Dom nr 21 mur., 1908 r.
- 230. Dom nr 22 mur., lata 20 XX w
- 231. Dom nr 23 mur., 1 ćw. XIX
- 232. Dom nr 42 mur. 4 ćw. XIX w
- 233. Dom nr 44 mur. 4 ćw. XIX w przebud.

ul. Zamkowa

- 234. Dom nr 4 mur. koniec XIX
- 235. Dom nr 7 mur. ok. 1920 r.

GMINA ODOLANÓW

BABY

236. ZESPÓŁ DWORSKI:

- a) dwór mur. 1 poł. XIX w. rozbud. pocz. XX w
- b) ośmiorak mur., koniec XIX w
- c) ośmiorak mur., koniec
- d) chlew mur., 4 ćw. XIX w
- e) chlew mur., 4 ćw. XIX w
- f) budynek inwentarski mur., koniec XIX w
- g) spichlerz mur., k. XIX w przebud. lata 80 XX w
- h) gorzelnia mur. 4 ćw. XIX w przebud. lata 80 XX w ob. suszarnia
- i) park krajobrazowy 2 poł. XIX w

BONIKÓW

- 231. Krzyż przydrożny wielofigurowy drew., 1856r (rej.zab.)
- 232. Dom nr 36 mur. 1 ćw. XX w
- 233. Dom nr 49 mur. lata 20-te XX w
- 234. Dom nr 89 drew. częściowo mur. 3 ćw. XIX w
- 235. Dom nr 191 mur. 4 ćw. XIX w

GARKI

- 236. Stacja kolejowa mur., lata 20 XX w
- 237. Dom nr 91 mur. 4 ćw. XIX w
- 238. Dom nr 119 mur., 1 ćw. XX w
- 239. Dom nr 132 mur. 1 ćw. XX w

GLIŚNICA

- 240. Szkoła mur. 1861 r.
- 241. Dom Ludowy mur., lata 30 XX w
- 242. Zespół dworski
- a) dom rządcy mur., 1 ćw. XX w
- b) dom parcelanta mur., koniec XIX w
- c) obora-owczarnia mur., koniec XIX w

ul. Ostrowska

- 243. Dom nr 3 mur., 1866 r.
- 244. Leśniczówka
- a) dom leśniczego mur., 3 ćw. XIX w
- b) stodoła szach., koniec XIX w

GORZYCE MAŁE

- 245. Szkoła nr 43 mur. 4 ćw. XIX w
- 246. Dom nr 58 drewn. pocz. XX w
- 247. Dom nr 59 mur. cz. drewn. Początek XX w

HUTA

- 248. Zespół Dworski
 - a) dworek dzierżawcy mur., 1881 r.
 - c) czworak mur., koniec XIX
 - c) czworak mur., koniec XIX
 - d) obora mur., koniec XIX
 - e) spichlerz mur., koniec XIX
 - f) park krajobrazowy 4 ćw. XIX w
- 249. Dom nr 107 mur. 3 ćw. XIX w

KACZORY

- ul. Raszkowska
- 250. Dom nr 2 mur. 1868 r.
- 251. Dom nr 3 drewn. 1877 r.
- 252. Dom nr 89 mur. 4 ćw. XIX w

KUROCH

- 253. Krzyż przydrożny wielofiguralny drewn., 1880 r. (rej. zab.)

NABYSZYCE

- 254. Krzyż przydrożny wielofiguralny drewn., 1882 r. (rej. zab.) zrujnowany przez wicher, przechowywany w sąsiednim bud. gospodarczym
- 255. Krzyż przydrożny z pasyjką drewn., koniec XIX w
- 256. Szkoła mur. ok. 1910 r. przebudowana
- 257. Dom nr 63 mur. 1 ćw. XX w
- 258. Dom nr 78., koniec XIX w

RACZYCE

- 259. Krzyż przydrożny wielofiguralny drewn., 1 poł. XIX w (rej. zab.)
- 260. Szkoła mur. 4 ćw. XIX w przebudowana
- 261. Zespół folwarczny
 - a) czworak mur., 1 ćw. XX w
 - b) czworak mur., 1 ćw. XX w
 - c) obora mur., 4 ćw. XIX w

ul. Leśna

- 262. Dom nr 11 4 ćw. XIX w
- 263. Dom nr 50 mur., 4 ćw. XIX

ul. Odolanowska

- 264. Dom nr 50 mur 4 ćw. XIX w
- 265. Dom nr 56 mur. I 80. XIX w
- 266. Dom nr 70 mur. 3 ćw. XIX w

ŚWIECA I

- 267. Kapliczka z figurą Chrystusa Frasobliwego mur./ drewn. XVIII/ XIX w
- 268. Szkoła mur., lata 30 XX w
- 269. Dom nr 27 drewn. 1860 r. (?)

- 270. Dom nr 28 mur., 1901 r.
- 271. Dom nr 66 mur., 1920 r.
- 272. Nadleśnictwo ob. Leśniczówka Mościska
 - a) dom nadleśniczego mur. 1 ćw. XX w
 - b) dom robotników leśnych mur., 1936 r.

ŚWIECA II

- 273. Dom nr 111 mur., lata 20 XX w

ul. Środkowa

- 274. Dom nr 1 mur., 1 ćw. XX w
- 275. Dom nr 132 (stary nr) mur. 1 ćw. XX w
- 276. Dom nr 168 (stary nr) mur. 1 ćw. XX w
- 277. Gajówka Mościska (przy szosie do Czarnego Lasu):
 - a) dom mur., 1887 przebud. 1937 r.
 - b) budynek inwentarski mur., lata 30 XX w
 - c) stodoła drewn., lata 30 XX w
- 278. Gajówka Świeca (przy szosie do Granowca) ob. dom robotników leśnych mur., koniec XIX rozbud. lata 30 XX w

TARCHAŁY WIELKIE

- 279. Krzyż przydrożny wielofiguralny drewn., 1885 r. (rej. zab.)
- 280. Zespół dworski:
 - a) dwór dzierżawcy mur. 1 poł. XIX w (ruina)
 - b) stajnia – wozownia mur., 3 ćw. XIX w przeb. po 1945 r. ob. kurnik i magazyny
 - c) obora – stajnia mur., z 4 ćw. XIX w
 - d) spichlerz mur., koniec XIX w przeb.
 - e) park krajobrazowy XIX w

ul. Szkolna

- 281. Dom nr 25 mur. koniec XIX w pocz. XX w
- 282. Dom nr 36 mur. 1 ćw. XX w
- 283. Dom nr 39 mur. k. XIX w
- 284. Dom nr 57 mur. 4 ćw. XIX w
- 285. Dom nr 67 mur. 1 ćw. XIX w
- 286. Dom nr 68 mur., 4 ćw. XIX w

UCIECHÓW

- 287. Zespół dworski:
 - a) dwór dzierżawcy mur. 2 ćw. XIX w rozebrany i odbudowany lata 90 XX w
 - b) obora mur., koniec XIX w
 - c) chlew mur., początek XX w
 - d) park krajobrazowy początek XX w
- 288. Szkoła mur. 1 ćw. XX w

ul. Duga

- 289. Dom nr 2 mur., 4 ćw. XIX w
- 290. Dom nr 61 mur. pocz. XX w

WIERZBNO

- 291. Plebania mur. 1948 r.

Przykładami najnowszej sztuki na terenie gminy, które w znacznym stopniu wpływają na obraz dóbr kulturowych gminy, wprowadzają nową jakość i

stanowią o jej tożsamości, są obiekty współczesnej architektury sakralnej: kościół parafialny p.w. MB Królowej Polski w Wierzbnie, powstały w latach 1985 – 1991, wg. projektu inż. Adama Szendzielorza oraz kościół parafialny p.w. św. Judy Tadeusza w Garkach powstały w latach 1998 – 2001 wg projektu mgr inż. Andrzeja Parzeńskiego.

W mieście Odolanowie jest to zespół rzeźb wkomponowanych w zieleń skweru przy ul. Kaliskiej, który obok historycznie ukształtowanego układu miasta jest jednym z najbardziej charakterystycznych elementów jego panoramy.

Wobec reprezentacyjnej roli, jaką obiekty te pełnią w dorobku kulturowym społeczności gminy, istnieje uzasadniona potrzeba utrzymywania tych obiektów w dobrym stanie technicznym oraz we właściwie zaaranżowanym otoczeniu, zarówno pod względem funkcji jak i formy; stąd wszelkie prace remontowe oraz pielęgnacyjne powinny być wykonywane przez specjalistów z odpowiednimi kwalifikacjami.

W sporządzonym przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – Delegaturę w Kaliszu „Raportcie o stanie zachowania zabytków w gminie Odolanów” wytypowano między innymi obiekty kwalifikujące się do wpisu do rejestru zabytków, są to:

w mieście Odolanów:

- ratusz, Rynek 1
- plebania i budynek gospodarczy kościoła p.w. Św. Barbary;
- bóżnica;
- dawna pastorówka, obecnie przedszkole;
- budynki szkół, Rynek 2, 11;
- poczta ul. Bartosza 3;
- ob. Odolanowski Dom Kultury, ul. Bartosza 7;

- dom ul. Bartosza 12;
- wieża ciśnień, ul. Krotoszyńska 118;
- dom ul. Kościuszki 5;
- domy, ul. Krotoszyńska 20, 23, 120;

w miejscowościach:

- Baby
- dwór;
- Garki
- budynek dworca kolejowego;
- Glińnica
- Dom Ludowy;
- Świeca
- układ ruralistyczny;
- Tarchały Wielkie
- dwór;
- zespół folwarczny;
- Uciechów
- układ ruralistyczny;
- dwór;
- budynek szkoły;
- Wierzbno
- plebania;

Istotnym działaniem gminy będzie bieżące sprawdzanie stanu zachowania w/w obiektów, oraz niezwłoczne informowanie o zaistniałych zmianach Delegaturę WWKZ Kalisz.

3.3. Wykaz najcenniejszych zabytków ruchomych na terenie gminy

Najcenniejszymi obiektami ruchomymi wpisanymi do rejestru zabytków na mocy decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków są:

L. p	Zabytek	Forma własności	Nr w rejestrze i data wpisania
1.	Krzyż przydrożny z rzeźbami w Odolanowie	Własność kościelna	1/B/Ka 01.06.1968
2.	Krzyż przydrożny z rzeźbami w Nabyszycach	Własność prywatna (kościelna)	99//B/Ka 26.06.1989
3.	Krzyż przydrożny z rzeźbami w Bonikowie	Własność prywatna	149/B/Ka 20.12.1994
4.	Krzyż przydrożny z rzeźbami w Raczycach	Własność prywatna (kościelna)	154/B/Ka 14.06.1995
5.	Krzyż przydrożny z rzeźbami w Kurochu	Własność prywatna (kościelna)	156/B/KA 16.06.1995
6.	Wyposażenie i wystrój zboru poewangelickiego – 8 pozycji	Własność komunalna Urząd GiM	28/Wlkp/B 20.06.2000

Zarówno krzyże jak i zdobiące je liczne figury zachowane są w dobrym stanie.

Figury z wielofigurowego krzyża ustawionego na placu odolanowskiego przedmieścia po ostatnich pracach konserwatorskich w 1992 r. za wyjątkiem

figury Chrystus Ukrzyżowanego przeniesiono do kościoła parafialnego pw. św. Marcina.

- Krzyż przydrożny w Bonikowie posiada 6 aktualnych kart z 1989 r.
- Krzyż przydrożny w Kurochu posiada 6 aktual-

nych kart z 1986 r.

- Krzyż przydrożny w Nabyszycach posiada 7 aktualnych kart z 1987 r.

- Krzyż przydrożny w Odolanowie posiada 7 kart z 1987 r.

- Krzyż przydrożny w Raczycach posiada 1 kartę z lat 70.

Cenne zabytki ruchome stanowią również wyposażenie odolanowskich kościołów.

- wyposażenie dawnego zboru ewangelickiego w Odolanowie opracowane zostało w 1972 r. na 8 kartach,

- wyposażenie kościoła parafialnego p.w. św. Marcina w Odolanowie posiada 27 kart z 1972 r. (w tym wielu tzw. Adresowych).

- wyposażenie drewnianego kościoła parafialnego p.w. św. Barbary w Odolanowie posiada 24 karty z 1972 r. z niekompletnymi uzupełnieniami z 1989 r.

- kapliczka św. Barbary w Odolanowie posiada kartę z 1972 r.

- figura św. Jana Nepomucena w Odolanowie posiada kartę adresową z 1972 r.

3.4. Krajobraz kulturowy (obszarowe wpisy do rejestru zabytków parki, cmentarze)

Na terenie gminy brak parków i cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków.

Cmentarze głównie rzymsko-katolickie czynne na terenie gminy utrzymane są

w stanie dobrym i bardzo dobrym. Są na bieżąco porządkowane i utrzymywane we właściwym stanie. Na 5 cmentarzy rzymsko katolickich 2 są przykościelne.

Cmentarze ewangelickie to miejsca pochówku dawnych mieszkańców okolic gminy.

W przeważającej większości cmentarze są zdewastowane, zapomniane.

Celem zachowania niekiedy zerowych pozostałości oryginalnych historycznych nagrobków staraniem władz samorządowych przeprowadza się okresowe porządki terenów cmentarzy.

Miejsca te należy otoczyć stałą opieką pielęgnacyjną.

3.5. Zabytki archeologiczne

Zgodnie z art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568, ze zmianami) zabytek archeologiczny, to zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów lub zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

Zabytki archeologiczne są częścią dziedzictwa kulturowego. Na zasób zabytków archeologicznych składają się zarówno tzw. stanowiska archeologiczne – warstwy kulturowe i obiekty archeologiczne, jak i ruchome zabytki z nich pochodzące i skarby. Europejska konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego sporządzona w La Valetta dnia 16 stycznia 1992 roku (Dz.U. 96.120.564 ze zmianami) uznaje je jako źródło „zbiorowej pamięci europejskiej i instrument dla badań historycznych i naukowych”.

3.5.1. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków z terenu gminy i miasta Odolanów

Lp	Zabytek	Forma własności	Nr w rejestrze i data wpisania
1.	Grodzisko pierścieniowate w Nabyszycach	Własność prywatna	487/Ka 11.12.1986
2.	Układ urbanistyczny i warstwy archeologiczne w Odolanowie		666/Ka 14.04.1993

Z dwóch wpisanych do rejestru zabytków stanowisk archeologicznych jedno znajduje się na zachód od Nabyszyc (grodzisko pierścieniowate wczesnośredniowieczne – z dwufazowym zasiedleniem: I faza – wczesne średniowiecze (950-1050 r.), II faza – XIVw na terenach stanowiących prywatną własność w połowie znajdujące się pod uprawą (ok.0,8 ha) i jest przedmiotem zagrożonym w wyniku działań właścicieli terenów, a w połowie funkcjonuje jako nieużytek.

Drugie stanowisko to układ urbanistyczny i warstwy archeologiczne znajdujące się w Odolanowie

Zestawienie liczbowe zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych łącznie z ich funkcją oraz krótką analizą chronologiczną (opis koncentracji stanowisk archeologicznych – uwarunkowania fi-

zjograficzne).

Podstawową i wiodącą metodą ewidencjonowania stanowisk archeologicznych jest ogólnopolski program badawczo – konserwatorski Archeologiczne Zdjęcie Polski (AZP). Jego celem jest rozpoznanie metodą badań powierzchniowych i w kwerendzie źródłowej stanowisk archeologicznych na terenie całego kraju oraz stworzenie bazy informacji o stanowiskach archeologicznych rozpoznanych tą metodą. Systematyzuje dotychczasowy zasób wiedzy o rozpoznaniu archeologicznym terenu, poprzez obserwację archeologiczną terenu oraz uwzględnianie informacji zawartych w archiwach, zbiorach muzealnych, instytucjach i publikacjach. Zbiór dokumentacji AZP reprezentujący ewidencję zasobów archeologicznych, jest otwarty i ciągle uzupełniany w

procesie archeologicznego rozpoznania terenu. Do zbioru włączane są informacje o wszystkich sukcesywnie odkrywanych reliktach przeszłości niezależnie od charakteru badań, a także wszystkie bieżące informacje weryfikujące lub uzupełniające dotychczasowe dane. W ten sposób dokumentacja stano-

wisk archeologicznych utworzona metodą AZP jest źródłem najbardziej aktualnej wiedzy o terenie.

Poniższa tabela prezentuje zasoby archeologicznego dziedzictwa kulturowego na terenie gminy Odolanów

Stanowisko archeologiczne	Liczba ogółem	Liczba stanowisk wpisanych do rejestru zabytków
Grodziska	1	1
Stanowiska osadowe	262	-
Cmentarzyska	20	-
inne	1	-
Łącznie	284	1

Gmina i Miasto Odolanów leży w dolinie Baryczy stanowiącej wschodni odcinek Pradoliny Barycko – Głogowskiej, w części noszącej nazwę Kotliny Odolanowskiej. Przez teren gminy i miasta Odolanów przepływa rzeka Barycz wraz z jej dopływami: Złotnicą, Kurochem, Olszówką i Wiesiołkiem. Szeroka dolina Baryczy ukształtowana została w młodszych fazach zlodowacenia bałtyckiego. Jest to dolina charakteryzująca się znacznym zrównaniem oraz złagodzeniem wzgórz, której tereny zajmują podmokłe łąki, mokradła i bagna poprzecinane piaszczystymi wysoczyznami i wydmy, porośniętymi lasami bądź uprawianymi rolniczo. Jej cechą charakterystyczną są kotlinowate rozszerzenia oraz przewężenia. Doliny cieków dopływających do Baryczy są małe, o niewykształconych poziomach terasowych i prawie zawsze podmokłe. Głównie cały ten obszar pokrywają piaski lub piaski zbilicowane, gleby brunatne wytworzone z piasków gliniastych i gleby rdzawe. Na wysoczyznach występują gliny żwałowe i piaski, a w dolinie Baryczy i jej dopływów piaski rzeczne.

Stanowiska pradziejowe położone są głównie przy krawędziach doliny rzeki Baryczy, na krawędziach małych dolin rzecznych, na terenach bagnistych i podmokłych łąkach. Na wysoczyznach występuje mniej pradziejowych stanowisk archeologicznych, natomiast największa koncentracja stanowisk występuje w pobliżu sąsiedztwie cieków lub ich dolin.

Na terenie gminy zarejestrowano kilka skupisk stanowisk archeologicznych. Osadnictwo w pradziejach koncentrowało się między innymi w rejonie miejscowości Garki. Zarejestrowano tu ślady osadnictwa z okresu mezolitu, osady kultury łużyckiej i przeworskiej z okresu wpływów rzymskich. Pozostałości po osadnictwie kultury łużyckiej i kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich zarejestrowano w Bonikowie-Bałamącku, zlokalizowane głównie na piaszczystym półwyspie wśród bagien i rozlewisk. Z okresu wczesnego i późnego średniowiecza pochodzą stanowiska w Garkach. Na szczególną uwagę zasługuje cmentarzisko kurhanowe w Glińnicy, zlokalizowane między Odolanowem a Nabyszczami

oraz grodzisko wczesnośredniowieczne w Nabyszczach. Skupiska kultury łużyckiej i prapolskiej znajdują się w pobliżu dwóch wsi położonych na terenach nadzalewowych i wyższych, a mianowicie w pobliżu Tarchała Wielkich. Stanowiska kultury łużyckiej zarejestrowano również w okolicach Odolanowa, Uciechowa i Glińnicy. Pozostałości po osadnictwie wczesnośredniowiecznym występują w Raczykach. W pobliżu terenów nadzalewowych oraz na terenach wydmy w okolicach Raczy i Uciechowa występują ślady kultury przeworskiej i prapolskiej. W okresie wczesnego średniowiecza zajmowane są nie tylko rejony dolin rzecznych ale i tereny wysoczyzny. W tym czasie kształtuje się obecny układ miejscowości takich jak Raczyce, Uciechów, Odolanów, Świeca, Tarchały Wielkie. Stanowiska średniowieczne i nowożytnie występujące w pobliżu obecnych miejscowości wyznaczają tym samym ich najstarszą metrykę.

4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

4.1. Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków:

4.1.1. Stan zachowania zabytków nieruchomych:
Z „Raportu o stanie zabytków w Powiecie Kaliskim” i z: Raportu o stanie zabytków w gminie Odolanów” oraz kart adresowych zabytków nieruchomych (aktualizowanych częściowo w 2008 i 2009 roku) wynika, że najlepiej zachowane są obiekty będące własnością kościoła rzymsko – katolickiego oraz gminy. Gorszy stan zachowania reprezentują obiekty będące własnością innych związków wyznaniowych oraz znajdujące się w rękach prywatnych.

Dobry stan zachowania prezentują kościoły parafialne:

- pw. Św. Marcina – wybudowany w latach 1794-96, rozbudowany w 1912 roku.

W 1998 r. przeprowadzono remont elewacji i wykonano opierzenia. W roku 2000 położono wewnątrz nową posadzkę granitową. Zaimpregnowania wymagają elementy więźby dachowej. Uzupełnienia wymagają nieszczelności w pokryciu dachowym.

Na bieżąco powinny być wykonywane niezbędne prace remontowo – konserwatorskie.

- pw. Św. Barbary w Odolanowie – drewniany z 1784 r. położony na przedmieściu Górka na cmentarzu grzebalnym. Obiekt sukcesywnie konserwowany i remontowany. Należy wykonać inwentaryzację obiektu.

W dostatecznym stanie zachowania jest kościół poewangelicki, szach. wzniesiony w latach 1777-1780. Obiekt bardzo zniszczony w 1980 roku został przejęty przez Urząd Gminy i Miasta Odolanów i w miarę posiadanych środków remontowany, z przerwami. Stan zachowania obiektu i aktualny stopień zaawansowania prac wymagają kontynuacji, gdyż jej zaprzestanie grozi destrukcją obiektu i niepotrzebnymi nakładami na wykonane już prace remontowe. Od tego czasu odrestaurowano elewacje, naprawiono więźbę i pokrycie dachowe. Obiekt odwilgociono. Wszystkie prace prowadzone są pod nadzorem konserwatorskim i zgodnie z zatwierdzonym programem prac remontowo-konserwatorskich. W roku 2003 zakończono I etap prac przy drewnianej kopule oraz poddano konserwacji polichromie tej kopuły. Obiekt wymaga znacznych nakładów finansowych, które przekraczają możliwości Urzędu Gminy i Miasta. Dalsze prace remontowo – konserwatorskie oraz adaptacja obiektu na salę koncertową, bibliotekę i czytelnie uzależnione jest od pozyskanych przez Urząd Gminy i Miasta środków finansowych. Najpilniejsze do wykonania są dalsze prace przy kopule, prace remontowo-konserwatorskie przy emporach i ich stropach, a także schodach oraz w następnym etapie dalsza konserwacja wnętrza wraz z wyposażeniem.

Podstawowym działaniem ochronnym w stosunku do obiektów i obszarów historycznych było wpisanie ich do rejestru zabytków oraz uwzględnienie odpowiednich ustaleń w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta w obowiązującym obecnie miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Odolanów.

Stan zachowania zabytków ruchomych - zarówno krzyże jak i zdobiące je liczne figury zachowane są w dobrym stanie. Figury z wielofigurowego krzyża ustawionego na placu odolanowskiego przedmieścia po ostatnich pracach konserwatorskich w 1992 r. za wyjątkiem figury Chrystus Ukrzyżowanego przeniesiono do kościoła parafialnego pw. św. Marcina. Cenne zabytki ruchome stanowią również wyposażenie odolanowskich kościołów.

4.1.2. Stan zachowania dziedzictwa archeologicznego.

Stanowiska archeologiczne nie wpisane do rejestru zabytków, a ujawnione głównie podczas badań AZP, stanowią podstawową i najliczniejszą grupę, która składa się na archeologiczne dziedzictwo kulturowe. Najlepiej są zachowane stanowiska archeologiczne położone na nieużytkach, terenach nieza-

budowanych oraz terenach zalesionych.

W myśl art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568) wszystkie zabytki archeologiczne – bez względu na stan zachowania podlegają ochronie i opiece.

Największym zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych jest przyspieszony rozwój inwestycji budowlanych, budowa sieci autostrad i dróg szybkiego ruchu, nielegalna eksploatacja piasku i żwiru, które powodują nieodwracalne zniszczenie zabytków archeologicznych. Centra dużych miast są przebudowywane, przy czym naruszane są średniowieczne i nowożytne nawarstwienia kulturowe. Istotnym zagrożeniem dla zachowania substancji zabytkowej stanowisk archeologicznych zlokalizowanych w obrębie pól uprawnych stanowi głęboka orka. Niektóre zagrożenia pojawiły się w ciągu ostatnich lat, jak na przykład działalność tzw. poszukiwaczy skarbów z wykrywaczami metali, których rozmiarów nie potrafimy ocenić. Pojawiło się zbieractwo zabytków archeologicznych, powstał rynek zbytu na pozyskane przez poszukiwaczy przedmioty. Działalność ta szczególnie zagraża cmentarzyskom zlokalizowanym na terenie gminy. Wiele zagrożeń wynika z przyspieszonego rozwoju gospodarczego – jak już wspomniano użycie ciężkiego sprzętu w rolnictwie, rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej na obrzeżach miast, budowa dróg i obwodnic. A zatem podstawowym zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych oraz nawarstwień kulturowych są wszelkie inwestycje związane z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, które wymagają prowadzenia prac ziemno-budowlanych.

Zabytkowy układ urbanistyczny miasta Odolanów nakazuje szczególną ochronę pradziejowych, wczesnośredniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych w jego obrębie.

Aby zapobiec zniszczeniu stanowisk archeologicznych, prace ziemne prowadzone w strefie ochrony zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych wymagają prowadzenia prac archeologicznych w zakresie uzgodnionym z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Jest to szczególnie ważne podczas takich inwestycji jak budowa obwodnic, dróg, zbiorników retencyjnych, kopalń kruszywa, gdyż inwestycje te z uwagi na szerokopłaszczyznowy charakter prac ziemnych, w bezpowrotny sposób niszczą substancję zabytkową i obiekty archeologiczne.

Przebudowa układów urbanistycznych, ruralistycznych i założeń pałacowo-parkowych prowadzi często do naruszenia średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych. W związku z tym wszystkie prace ziemne wymagają jednoczesnego prowadzenia badań archeologicznych. Wyniki badań często stanowią jedyną dokumentację następujących po sobie epizodów osadniczych na tym terenie. Pozwalają skorygować, uszczegółowić i potwierdzić dane ze źródeł pisanych. Pozyskany w

trakcie badań materiał ruchomy umożliwia uzupełnienie danych o kulturze materialnej mieszkańców.

Zagrożeniem dla dziedzictwa archeologicznego jest też rozwój turystyki zwłaszcza nad rzekami, jeziorami i w obszarach leśnych. Wydzielane są działki pod zabudowę lotniskową, często na obszarze zniwelowanych grodzisk czy cmentarzysk. Tereny te atrakcyjne pod względem rekreacyjnym obecnie, często były również okupowane przez ludzi w pradziejach i wczesnym średniowieczu. Dostęp do wody, który stanowił podstawę egzystencji osadniczej umożliwiał tworzenie niezwykle licznych osad o metryce sięgającej od epoki kamienia po czasy nowożytne.

Rozwój przemysłu, turystyki, budownictwa mieszkaniowego, może stanowić istotne zagrożenie dla zabytków archeologicznych, dlatego ważne jest wypełnianie przez inwestorów wymogów konserwatorskich określonych przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4.2. Uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzenne gminy i miasta Odolanów

Jednym z dokumentów planistycznych w gminie jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które wykonuje się obligacyjnie dla całej gminy. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Odolanów zostało przyjęte uchwałą Nr XLII/194/06 Rady Gminy i Miasta w Odolanowie z dnia 27 lutego 2006 roku.

- W rozdziale II „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” w punkcie 2 „Uwarunkowania wewnętrzne”, w podpunkcie 2.1. „Uwarunkowania formalno – prawne,” wymienione zostały obiekty i tereny objęte ochroną konserwatorską zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece na zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568):

- zabytki architektury wpisane do rejestru,
- obiekty o wartościach zabytkowych,
- stanowiska archeologiczne, w tym wpisane do rejestru zabytków grodzisko wczesnośredniowieczne, pierścieniowate w Nabyszczach,
- krzyże przydrożne, parki podworskie, wszystkie cmentarze,

- W rozdziale II „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” w punkcie 2.4. „Uwarunkowania przestrzenno – funkcjonalne”, w podpunkcie 2.4.2. „Uwarunkowania kulturowe” określono zasady i metody ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w ewidencji konserwatorskiej, w tym również zabytków archeologicznych.

- zapisy dotyczące ochrony konserwatorskiej miasta Odolanowa:

Wszelka działalność w tej strefie powinna uwzględniać podstawowe założenie konserwatorskie, jakim jest ochrona historycznego układu przestrzennego w zakresie: rozplanowania, skali i bryły zabudowy.

Wyraża się ono w:

- zachowaniu zasadniczych elementów historycznego rozplanowania;

- restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych, z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów;

- dostosowaniu nowej zabudowy do historycznej kompozycji urbanistycznej w zakresie skali i bryły zabudowy oraz detalu architektonicznego;

- usunięciu lub odpowiedniej przebudowie obiektów dysharmonizujących;

- zastosowaniu w powyższych działaniach tradycyjnych materiałów budowlanych (m. in. unikanie elementów ze sztucznego tworzywa).

- prowadzeniu wszelkich prac ziemnych pod nadzorem archeologicznym, który uzasadniony jest z uwagi na liczne stanowiska archeologiczne związane ze średniowieczną strukturą miasta zamkniętego murami obronnymi oraz z zamkiem.

Wszelką działalność inwestycyjną na terenie objętym wpisem w rejestr zabytków określa Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dn. 23 lipca 2003 r.

- zapisy dotyczące ochrony układów ruralistycznych:

- wymogi konserwatorskie dotyczą: zachowania historycznych schematów planistycznych oraz parceli, nie wprowadzania nowych podziałów, zakłócających istniejące, kontynuację tradycyjnej zabudowy, co do lokalizacji w obrębie parceli, formy i gabarytów, z zastosowaniem tradycyjnych materiałów, z zachowaniem obowiązujących obecnie standardów.

- zapisy dotyczące ochrony założeń dworskich i folwarcznych:

- wymogi konserwatorskie dotyczą: zachowania i remontowania zabytkowej zabudowy oraz zieleni parkowej, zakazu nowych podziałów geodezyjnych i rozdrobnienia własnościowego; uzgadniania z Urzędem Ochrony Zabytków, wszelkich prac remontowych, budowlanych, konserwatorskich obiektów wchodzących w skład założenia, dotyczących terenu parków oraz ziemnych.

- zapisy dotyczące ochrony archeologicznej:

- wszelkie prace naruszające strukturę gruntu wymagają uzyskania zezwolenia na ich prowadzenie w Urzędzie Ochrony Zabytków. Na planszy zróżnicowano strefę ochrony na tereny przebadane i potencjalnie przeznaczone do penetracji, których dotyczą te same wymogi

- zapisy dotyczące wielkopolskiego rejestru zabytków

- obejmuje wszelkie obiekty nieruchome /historycznie ukształtowane układy urbanistyczne, z wszystkimi, tworzącymi ją elementami, architekturę, budownictwo, powiązaną z nimi zielenią, cmentarze, tzw. elementy małej architektury, niezależnie od ich stanu zachowania, ich wnętrza i otoczenia, budowle mające znaczenie dla historii budownictwa. Obiekty te podlegają ochronie na mocy Usta-

wy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dn. 23 lipca 2003 r. Wszelkie działania dotyczące tych obiektów wymagają pozwoleń na ich przeprowadzenie uzyskanego we właściwym Urzędzie Ochrony Zabytków, w oparciu o zatwierdzoną przezeń dokumentację projektowanych prac.

- spis zabytków architektury i budownictwa:
- obejmuje obiekty nieruchome sprzed 1945 r. posiadające charakterystyczne cechy formalne dla danych epok, stylów, kierunków, czy warsztatowe; posiadają też walory historyczne w skali lokalnej czy regionalnej, współtworząc krajobraz kulturowy danego regionu. Ogólne wymogi konserwatorskie dotyczące tych obiektów odnoszą się do zachowania proporcji bryły, formy zadaszenia, detalu architektonicznego; przy remontach, mających wpływ na zmianę zewnętrznego wyglądu obiektu, należy wykorzystywać tradycyjne materiały budowlane: gładkie tynki, ceramiczne – dachówkowe pokrycie dachowe oraz drewnianą stolarkę. Prace te, wraz z nową kolorystyką elewacji wymagają zaopiniowania i wyrażenia zgody w Urzędzie Ochrony Zabytków.

4.3. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gmina i Miasto Odolanów nie posiada Gminnego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Obowiązuje 14 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych wsi i miasta, z których tylko 4 zawierają zapis gwarantujący ochronę środowiska kulturowego oraz ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego. Należą do nich:

- uchwała XLIII/33/2002 Rady Gminy i Miasta w Odolanowie z dnia 30 września 2002 r.. (Uchwała ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego Nr 136, poz. 3772 z dnia 13 listopada 2002 r. w sprawie wprowadzenia zmian w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Odolanów:

- W rozdziale II zatytułowanym "Szczegółowe ustalenia planu", w paragrafie 7, w punkcie 2 wprowadzono zapis:

- „wszelkie prace remontowe i modernizacyjne, zmiany funkcji i przeznaczenia w stosunku do obiektów ujętych w rejestrze należy prowadzić w uzgodnieniu z Konserwatorem Zabytków”

- „wszelkie prace remontowe i modernizacyjne, zmiany funkcji i przeznaczenia w stosunku do obiektów ujętych należy prowadzić po uzyskaniu opinii Konserwatora Zabytków”

- „dla obiektów ujętych w ewidencji, a nie wpisanych do rejestru zabytków dopuszcza się wymianę zabudowy w przypadku, gdy jest to uzasadnione względami ekonomicznymi po uzyskaniu akceptacji Konserwatora Zabytków”

- „należy dążyć do łącznego rozwiązywania problemów i sposobów ochrony oraz odnowy założeń folwarcznych oraz towarzyszących im zabytkowych układów zabudowy”

- „ustala się ochronę stanowisk archeologicznych

w obrębie stref obserwacji archeologicznych. Prace ziemne należy prowadzić pod stałą kontrolą archeologiczną, a przypadku natrafienia na ślady archeologiczne powiadomić Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków”

- uchwała Nr VIII/54/2007 Rady Gminy i Miasta w Odolanowie z dnia 22 maja 2007 r. (Uchwała ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego Nr 98, poz. 2412 z dnia 29 czerwca 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Odolanowa w rejonie ulicy ks. Piaszczygłowy:

- W rozdziale I zatytułowanym „Ustalenia ogólne” w paragrafie 6 wprowadzono zapis:

- „na obszarze planu obowiązuje następujące ustalenie dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej: przy wszelkich pracach ziemnych, naruszających strukturę gruntu związanych z prowadzonymi inwestycjami, nakazuje się uzyskanie pozwolenia stosownego organu ochrony zabytków”

- uchwała Nr XIV/96/08 Rady Gminy i Miasta w Odolanowie z dnia 28 marca 2008 r. (Uchwała ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego Nr 68, poz. 1351 z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment obszaru Raczyce:

- W rozdziale I zatytułowanym „Ustalenia ogólne” w paragrafie 6 wprowadzono zapis:

- „na obszarze planu obowiązuje następujące ustalenie dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej: przy wszelkich pracach ziemnych, naruszających strukturę gruntu związanych z prowadzonymi inwestycjami, nakazuje się uzyskanie pozwolenia stosownego organu ochrony zabytków”

- uchwała Nr XV/107/08 Rady Gminy i Miasta w Odolanowie z dnia 21 kwietnia 2008 r. (Uchwała ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego Nr 96, poz. 1813 z dnia 19 czerwca 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Odolanów obejmującej obszar przebiegu rurociągu paliwowego:

- W rozdziale II zatytułowanym „Ustalenia szczegółowe” w paragrafie 8 „Ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej” wprowadzono zapis:

- „na obszarze objętym planem ustala się nakaz zrealizowania przez Inwestora archeologicznych prac rozpoznawczych na całym odcinku projektowanej trasy przebiegu rurociągu, a na stanowiskach o dużej wartości badawczej wykonania ratowniczych prac wykopaliskowych oraz uzyskania pozwolenia na prace archeologiczne”.

Zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wynikają z treści zawartej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i każdorazowo są uzgadnia-

ne z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

4.4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa archeologicznego

Największym zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych oraz nawarstwień kulturowych na terenie gminy i miasta Odolanów, są jak już wspomniano wcześniej, wszelkie inwestycje związane z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, które wymagają prowadzenia szerokopłaszczyznowych prac ziemno-budowlanych. Należą do nich między innymi planowane na najbliższe lata inwestycje:

- budowa oczyszczalni ścieków
- budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Odolanowa i gminy
- budowa sali gimnastycznej w Odolanowie
- budowa sieci kanalizacyjnej na obszarach wiejskich
- kanalizacja miasta Odolanów
- budowa obwodnicy miasta Odolanów

W celu ochrony stanowisk archeologicznych oraz pradziejowych, średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych podczas inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu niezbędne jest uzgadnianie oraz wypełnianie przez inwestorów wymogów konserwatorskich zawartych w opiniach i decyzjach określonych przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Aby zapewnić prawidłową ochronę archeologiczną dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref archeologicznych oraz obszarów chronionych należy:

- respektowanie wyznaczonych stref ochrony stanowisk archeologicznych na załącznikach graficznych przy sporządzaniu dokumentów planistycznych, planów zagospodarowania przestrzennego, decyzjach o warunkach zabudowy i decyzjach inwestycji celu publicznego
- wprowadzenie zapisu zapewniającego prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz obszarów chronionych tj. historycznej zabudowy miast, układów ruralistycznych, założeń pałacowo-parkowych, zabytkowych cmentarzy, obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w ewidencji zabytków:

„prace inwestycyjne, w tym ziemne związane z budownictwem i zagospodarowaniem terenu, w obrębie obszarów chronionych i stref występowania stanowisk archeologicznych, wymagają uzgodnienia z WUOZ, który określi warunki realizacji inwestycji.”

4.5. Uwarunkowania wynikające z uwarunkowań ochrony przyrody i równowagi ekologicznej.

Na terenie gminy i miasta Odolanów w granicach wyznaczonych aktami prawnymi utrzymuje się obszary wielkoprzestrzennej ochrony przyrody:

- Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy” jako bez-

cenny obiekt przyrodniczy wymaga ochrony szczególnie przed nowym zainwestowaniem (tereny wyłączone z zabudowy). W Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET dolina Baryczy zajmuje poczesne miejsce. Obszar doliny Baryczy między Przygodzicami a Żmigrodem (woj.dolnośląskie) jest uznany za obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym i oznaczony 18M – Obszar Milicki. W obrębie tego obszaru wyróżniono najcenniejsze fragmenty, znajdujące się na terenie gminy Odolanów:

- 1) korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym – DOLINA BARYCZY,
- 2) biocentrum – ŁĄKI ODOLANOWSKIE – otoczone strefami buforowymi.

Dolina Baryczy charakteryzuje się dużą wrażliwością środowiska i niską odpornością na zagrożenia.

- Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Baryczy”- proponowana do europejskiej sieci ekologicznej. W ramach tej sieci „Dolina Baryczy” została wytypowana jako Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków o randze europejskiej, jeden z najcenniejszych obszarów ornitologicznych w Polsce. Obszar Natura 2000 na terenie miasta i gminy w przybliżeniu pokrywa się w znacznej części z Parkiem Krajobrazowym „Dolina Baryczy”. Większe różnice występują w północnej części, gdzie obszar NATURA 2000 obejmuje Śródmieście i Górkę miasta oraz łąk między zabudową Tarchań Wielkich a Kurochem, nie objęte Parkiem.

Na obszarach gminy i miasta objętych obszarami powierzchniowej ochrony przyrody wymagane jest przestrzeganie i realizacja zasad określonych przez przepisy

w zakresie ochrony przyrody. Dotyczy to również obiektów chronionych – np. pomników przyrody (w mieście 3 drzewa pomnikowe, na terenach wiejskich – 5 drzew).

5. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami.

5.1. Wynikające z art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:

- a) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju
- b) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- c) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania
- d) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego
- e) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami
- f) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe

związane z wykorzystywaniem zabytków

5.2. Wynikające ze Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Odolanów na lata 2002 - 2011

Jak stwierdzono w opracowaniu „Strategia rozwoju Gminy i Miasta Odolanów” opracowanym przez Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych

w dziale 3. misja i cele strategiczne gminy: „ Gmina i Miasto Odolanów dąży do rozwoju gospodarczego na wyznaczonych terenach inwestycyjnych. W oparciu o bardzo dobre zasoby przyrodnicze będzie rozwijać nowe dziedziny działalności rolniczej i turystycznej, dbając o dobre warunki życia mieszkańców na miarę europejskich standardów i własnych aspiracji”

W dokumencie określono 2 najważniejsze cele strategiczne:

- 1) Rozwój gospodarczy i pełna infrastruktura
- 2) Rozwój usług dla mieszkańców

6. Kierunki działań dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami.

6.1. Podstawowe kierunki i zadania

6.1.1. Gminna Ewidencja Zabytków:

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami od 2008 r. trwają prace związane z zaktualizowaniem Gminnej Ewidencji Zabytków na podstawie kart adresowych zabytków nieruchomych objętych wojewódzką ewidencją zabytków oraz prospekcji terenowej. Ustalono szczegółową lokalizację obiektów (nr działek gruntowych, nr. księgi wieczystej) oraz właścicieli obiektów.

W Urzędzie Gminy i Miasta Odolanów znajdują się kopie kart adresowych. Została wykonana dokumentacja fotograficzna zabytków małej architektury (kapliczki), oraz zabytków nieruchomych.

W dalszych etapach planuje się:

a) systematyczne uzupełnianie kart adresowych w oparciu o uzyskane dane i dokumentację fotograficzną,

b) wprowadzenie do ewidencji zmian wynikających z rozbiórek, modernizacji i remontów obiektów oraz zmian dotyczących stosunków własnościowych,

c) sporządzenie kopii kart adresowych obiektów i przekazanie po jednym egzemplarzu sołtysom w celu monitorowania obiektów zabytkowych,

e) bieżąca aktualizacja ewidencji dóbr kultury w gminie

6.1.2. Sporządzenie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych

- wykonanie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych w formie kart stanowisk archeologicznych.

- uzupełnianie i weryfikowanie utworzonej ewidencji zabytków archeologicznych poprzez włączanie informacji uzyskiwanych przez WUOZ o wszystkich

sukcesywnie odkrywanych reliktach przeszłości niezależnie od charakteru badań,

6.1.3. Rewitalizacja obiektów zabytkowych:

- Kontynuacja w kolejnych latach rozpoczętej rewitalizacji kościoła ewangelickiego w Odolanowie obejmująca systematycznie dalsze prace remontowo konserwujące.

Najpilniejsze do wykonania są:

- prace konserwatorskie przy malowanych na ścianach epitafiach wpisanych do rejestru zabytków pod nr 28/Wlkp/B poz. 3

Ze względu na ograniczone możliwości finansowe gminy wobec konieczności wydania olbrzymich środków finansowych niezbędne będzie skorzystanie z możliwości dofinansowania inwestycji ze źródeł pozasamorządowych.

Gmina na bieżąco monitorować będzie ogłaszane Programy Pomocowe z funduszy rządowych i pozarządowych.

- w przypadku obiektów zabytkowych nienależących do zasobów gminy pozostaje działalność mająca na celu informowanie właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków,

6.1.4. Ścieżki turystyczno – edukacyjne

- wykorzystanie istniejącej ścieżki rowerowej do celów turystyczno – edukacyjnych do promocji obiektów zabytkowych oraz zasobów dziedzictwa archeologicznego,

- ustalenie z właścicielami wykazu obiektów udostępnianych w celach turystycznych,

- wprowadzenie dodatkowego oznakowania w celu ułatwienia dojazdu do obiektów zabytkowych,

- postawienie tablicy informującej, że na danym terenie znajduje się grodzisko objęte ochroną na podstawie wpisu do rejestru zabytków

6.1.5. Edukacja i promocja zabytków gminy Odolanów

- włączenie tematyki ochrony dóbr kultury do zajęć szkolnych w szkołach prowadzonych przez gminę,

- publikacja materiałów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w prasie lokalnej, w materiałach promocyjnych, oraz na stronie internetowej gminy Odolanów

- wprowadzanie tematyki opieki nad zabytkami i historii regionu do zajęć szkolnych (lekcje historii i wychowawcze)

6.1.6. Kontakty z właścicielami obiektów zabytkowych

- wspieranie poczynań właścicieli obiektów zabytkowych przy działaniach związanych z właściwym utrzymaniem obiektów,

- informowanie właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków,

- merytoryczna pomoc właścicielom zabytków w

tworzeniu wniosków aplikacyjnych o środki na odnowę zabytków,

6.1.7. Wpisy do rejestru zabytków

a) podjęcie działań prowadzących docelowo do wpisania, będących własnością gminy oraz pozostających w rękach prywatnych do rejestru zabytków obiektów przeznaczonych do wpisu, a mianowicie:

w mieście Odolanów:

- ratusz, Rynek 1
- plebania i budynek gospodarczy kościoła Św. Barbary;
- bóżnica;
- dawna pastorówka, obecnie przedszkole;
- budynki szkół, Rynek 2, 11;
- poczta ul. Bartosza 3;
- ob. Odolanowski Dom Kultury, ul. Bartosza 7;
- dom ul. Bartosza 12;
- wieża ciśnień, ul. Krotoszyńska 118;
- dom ul. Kościuszki 5;
- domy, ul. Krotoszyńska 20, 23, 120;

w miejscowościach:

Baby

- dwór;

Garki

- budynek dworca kolejowego;

Glińnica

- Dom Ludowy;

Świeca

- układ ruralistyczny;

Tarchały Wielkie

- dwór;
- zespół folwarczny;

Uciechów

- układ ruralistyczny;
- dwór;
- budynek szkoły;

Wierzbno

- plebania;

b) stanowiska archeologiczne o największej wartości poznawczej:

- Boników, stan. 2, ob. AZP 71-34/35
- Garki, stan. 6, ob. AZP 71-34/6
- Glińnica, stan. 13, ob. AZP 69-34/15
- Glińnica, stan. 26, ob. AZP 69-34/28
- Glińnica, stan. 27, ob. AZP 69-34/29
- Glińnica, stan. 31, ob. AZP 69-34/33
- Glińnica, stan. 34, ob. AZP 69-34/36
- Glińnica, stan. 12, ob. AZP 70-34/7
- Glińnica, stan. 6, ob. AZP 70-35/5
- Gorzyce, stan. 5, ob. AZP 69-35/4
- Gorzyce, stan. 17, ob. AZP 69-35/16
- Gorzyce, stan. 22, ob. AZP 69-35/21
- Gorzyce Małe, stan. 2, ob. AZP 69-35/1
- Huta, stan. 1, ob. AZP 70-35/7
- Huta, stan. 8, ob. AZP 70-35/14
- Huta, stan. 17, ob. AZP 70-35/23
- Nabyszyce, stan. 2, ob. AZP 69-34/39
- Nabyszyce, stan. 22, ob. AZP 69-34/59
- Nabyszyce, stan. 24, ob. AZP 69-34/61
- Nabyszyce, stan. 25, ob. AZP 69-34/62
- Nabyszyce, stan. 27, ob. AZP 69-34/64
- Odolanów, stan. 10, ob. AZP 70-35/46
- Raczyce, stan. 12, ob. AZP 70-34/33
- Raczyce, stan. 35, ob. AZP 70-34/56
- Raczyce, stan. 4, ob. AZP 70-34/25
- Raczyce, stan. 14, ob. AZP 70-34/35
- Raczyce, stan. 24, ob. AZP 70-34/45
- Raczyce, stan. 31, ob. AZP 70-34/52
- Tarchały Małe, stan. 2, ob. AZP 69-35/59
- Tarchały Wielkie, stan. 1, ob. AZP 70-35/47
- Tarchały Wielkie, stan. 2, ob. AZP 70-35/48
- Tarchały Wielkie, stan. 5, ob. AZP 70-35/51
- Tarchały Wielkie, stan. 12, ob. AZP 70-35/58
- Tarchały Wielkie, stan. 15, ob. AZP 70-35/61
- Tarchały Wielkie, stan. 27, ob. AZP 70-35/74
- Tarchały Wielkie, stan. 3, ob. AZP 70-35/49

6.2. Terminarz realizacji oraz środki finansowania.

Rok	Zadanie	Planowane finansowanie
2010	- kontynuacja prac nad gminną ewidencją zabytków wraz z dokumentacją fotograficzną, oraz systematyczne uzupełnianie bądź nanoszenie zaistniałych zmian w kartach adresowych;	Budżet gminy
	- systematyczne zbieranie przygotowanie materiałów źródłowych do opracowania historii Odolanowa i gminy (zdjęcia, pocztówki i inne materiały o znaczeniu historycznym dotyczących zabytków gminy Odolanów;	Budżet gminy
	- utworzenie odpowiedniej strony internetowej z informacjami na temat zabytków na terenie Odolanowa i gminy	Budżet gminy

2011	- przystąpienie do sporządzenia gminnej ewidencji zabytków archeologicznych - sporządzenie kopii kart adresowych obiektów i przekazanie sołtysom w celu systematycznego monitorowania obiektów zabytkowych;	Budżet gminy Budżet gminy
2012	- wykorzystanie istniejącego szlaku rowerowego do promocji zabytków oraz dziedzictwa archeologicznego gminy Odolanów i miasta Odolanowa	Budżet gminy
2013	- systematyczne zbieranie materiałów i przystąpienie do opracowania kart adresowych kapliczek - podjęcie działań w celu pozyskania środków na kontynuację rewitalizacji kościoła ewangelickiego	Budżet gminy Budżet gminy oraz środki pozyskane z innych źródeł

7. Instrumentarium realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami.

- Gmina w odniesieniu do niektórych obiektów wpisanych do rejestru zabytków może korzystać z ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 12 stycznia 1991 r.) zwalniającej z opodatkowania obiekty użytkowane i remontowane w sposób właściwy, zgodnie ze wskazaniem konserwatorskimi
- Koordynacja prac związanych z realizacją poszczególnych zadań wynikających z ustaleń „Gminnego Programu Opieki Nad Zabytkami” w ramach organizacyjnych Urzędu Gminy i Miasta Odolanów – stanowisko ds. społecznych.

8. Monitoring działania gminnego programu opieki nad zabytkami.

Proces osiągania celów Programu opieki nad zabytkami będzie monitorowany przez wyznaczoną osobę odpowiedzialną za koordynację prac na bieżąco i poprzez analizę stopnia ich realizacji, która zgodnie z założeniem ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami będzie dokonywana w trybie 2-letnim i przedkładana Radzie Gminy i Miasta Odolanów w postaci raportu.

588

UCHWAŁA Nr XLII/542/2009 RADY MIEJSKIEJ OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 26 listopada 2009 r.

w sprawie uchylenia Uchwały Nr XXXVII/510/98 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 27 lutego 1998 r. w sprawie utworzenia obwodu szkolnego dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Ostrowie Wielkopolskim prowadzonej przez Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki Siostry Salezjanki Inspektorii Wrocławskiej oraz uchylenia Uchwały Nr XXXI/439/2005 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 28 czerwca 2005 r. w sprawie zmiany obwodu szkolnego Szkoły Podstawowej Sióstr Salezjanek im. s. Anzelmii Marii Matuszczak w Ostrowie Wielkopolskim Al. Słowackiego 33A

Na podstawie: art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. z 2004 r. Dz.U. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. z 2001 r. Dz.U. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) uchwała, co następuje

§1. Uchylić Uchwałę Nr XXXVII/510/98 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 27 lutego 1998 r. w sprawie utworzenia obwodu szkolnego dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Ostrowie Wielkopolskim prowadzonej przez Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki Siostry Salezjanki Inspektorii Wrocławskiej oraz uchylić Uchwałę Nr XXXI/439/2005 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego

z dnia 28 czerwca 2005 r. w sprawie zmiany obwodu szkolnego Szkoły Podstawowej Sióstr Salezjanek im. s. Anzelmii Marii Matuszczak w Ostrowie Wielkopolskim Al. Słowackiego 33A.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§3. Uchwała podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego oraz wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2010 r.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
(-) *Ryszard Taciak*